

Evropa tresla, ker je šel glas naokrog: Turki so pred Dunajem. Takrat je Evropa rešila Poljska. Sedaj gre po vsej Evropi še hujša novica: Italijani na Dunaju! In zopet je Poljska, ki bo Evropo lahko rešila. Sedaj se je tudi dognalo, zakaj Turki niso mogli na Dunaj, dočim so Italijani lahko prišli: Kdor gre na Dunaj, mora pustiti trebuh zunaj. Turki so silno trebušasti, Lahi pa so kakor makaroni. Pri vsej tej žalostni zadevi pa so največ krivi Dunajčani, ki so pred Turki znali vrata zapreti, pred Italijani pa so jih še posebej odprli. Še bodo jedli trdo potento!

Doma.

Zadnji teden na dopustu. Peter Rešetar je zadnji teden bil na dopustu, kjer se je kuriral.

Poslednje vesti.

Maršal Pilsudski umrl.

V nedeljo dne 12. maja je umrl v Varšavi poveljni vladar Poljske — maršal Jožef Pilsudski. Podlegel je v 68. letu raku v želodcu ter na jetrah. V soboto dne 11. maja je prejel zakramente za umirajočce. Smrtni boj je trajal v nedeljo pet ur. Prvi list, ki je smel objaviti smrt maršala, je bil varšavski dnevnik »Robotnik«, katerega je ustanovil Pilsudski l. 1895 kot član poljske socialdemokratske stranke. Kmalu po smrti so se poklonili mrtvemu truplu generala, ministrski svet in državni vedlostojanstveniki. Vsa Poljska se je zavila v črne zastave, nehale so vse zabave in inozemske države so začele pošiljati žalne brzojavke.

Vlada je postavila za vrhovnega inšpektorja vojske, katero mesto je zavzemal pokojni maršal, generalu Edvardu Ridzsmiglu, ki je bil eden najožjih sodelavcev rajnega.

Maršal Pilsudski je po zatrdilu vladnih krogov zapustil poleg zasebne tudi politično oporoko.

V zasebni oporoki je odredil, da se pokoplje njegovo srce v grobu njegove matere. V znak njegove ljubezni do znanosti je podaril svoje možgane varšavski zdravniški visoki šoli v znanstvene namene. Njegovo truplo bo pokopano na krakovskem pokopališču, kjer so grobnice starih poljskih kraljev.

V politični oporoki je ostavil za desetletja politične smernice, katere je tekom življenja sam ustvarjal in izvajal.

IZ ŽIVLJENJA RAJNEGA MARŠALA.

Jožef Pilsudski se je rodil 5. decembra 1867 na Litvi kot potomec litvinskega plemiškega rodu. Gimnazijo je končal v Kovnu in pozneje je bil vpisan na zdravniški visoki šoli v Harkovu. Kot mlad visokošolec je zašel med protiruske revolucionarje in je moral za pet let v Sibirijo v prognanstvo. Po vrnitvi iz Sibirije je bil soustanovitelj poljske socialdemokratske stranke, za katero je izdajal zgoraj omenjeni list. Radi političnega delovanja so ga zaprli v Varšavi, ga poslali od tam v Petrograd, odkoder je pobegnil v inozemstvo, kjer je začel odkrit boj proti Rusiji.

Rajni je bil ustanovitelj znanih poljskih legij, s katerimi se je boril v svetovni vojni na avstrijski strani. Ko se je izrekel proti poljski vojski v okviru Pruske, so aretirali Prusi leta 1917 njega in vso poljsko vlado ter ju zaprli v trdnjavi Magdeburg.

Oktober 1918 se je osnovala v Lublinu narodna vlada in je postal Pilsudski po vrnitvi iz Prusije diktator, načelnik vojske in države. Ustvaril je veliko Poljsko in jo ubranil proti ruskim sovjetom in napram notrajnim sovra-

žnikom. Osvobodil je Poljsko, pod njim so ji bile določene meje in poljski sejm ali parlament mu je dal najvišje priznanje, »da se je izkazal zaslužnega za domovino«.

Zapušča ženo in dve hčerki.

S Pilsudskim lega v grob eden največjih Poljakov in poveljnih evropskih državnikov.

Politične novice.

Predsednik pruske vlade general Göring bo posetil dne 24. maja Beograd in od tam se bo podal v Dubrovnik na letovišče.

Domače novice.

Visokošolec in ponesrečenec na Turncu — umrl. Med novicami poročamo, da je nevarno ponesrečil na Turncu pri Šmarni gori visokošolec Svetozar Likar, katerega so prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer je 13. maja podlegel poškodbam.

Smrtna nesreča delavca. V Dolnji Lendavi v Eppingerjevi opekarni je zagrabila transmisija 25letnega delavca Štefana Eka, ga potegnila med kolesje, kjer ga je popolnoma zmlelo.

Gospodarsko poslopje je pogorelo v Podovi pri Račah posestniku Simonu Faležu.

Obsodba. Šef mariborske tehnične in terenske poštne sekcije g. Ivan Bračko je bil v Mariboru 13. maja obsojen radi večjih poneverb na štiri leta robije. Zagovornika obsojenega sta vložila revizijo in priziv. Obtožnica so odpeljali po razglasitvi sodbe v preiskovalni zapor.

Praznik Marije Pomočnice na Rakovniku v Ljubljani bodo letos slovesno obhajali v nedeljo dne 26. maja. Na predvečer ob pol osmih je pred Marijinim svetiščem evharistična akademija (orkester, petje, prizori: Pastirček Pasha, Zadnja večerja). Po akademiji procesija s svečkami, nato govor, pete litanije in biagoslov. Od 11. do 12. uri ponoči molitvena ura pred Najsvetejšim z govorom. Svetišče bo od zunaj lepo razsvetljeno in vso noč odprto. — V nedeljo: Prva sv. maša ob 4. uri, zadnja pa ob pol 12. uri. Ob pol 10. uri govor in slovesna sv. maša, nato shod salezijanskega sotrudstva. Popoldne ob pol štirih govor v cerkvi, nato slovesna procesija s kipom Marije Pomočnice. Zvečer zopet razsvetljava svetišča. Vljudno vabljenje vse okoliške Marijine družbe (z zastavo), narodne noše in belooblečeni otroci. Po Mariji k našemu evharističnemu Kralju!

O bolnišnicah in bolniških pristojbinah je izšla posebna knjižica v zbirki »Knjižnica Slovenskega gospodarja«. Vsa navodila, ki jih potrebujejo domači bolniki, vse predpise, ki so potrebni za sprejem, za operacijo, vse olajšave glede plačila in obveznosti plačila se nahajajo v tej knjižici skupno zbrani. Vsakdo, ki je v bolnišnici, ali ima koga v bolnišnici, si bo s to knjigo prihranil marsikatero neprijetnost in izdatke. Knjižica stan 5 Din, za naročnike »Slovenskega gospodarja« pa samo polovico, to je Din 2.50.

Dopisi in prireditve.

Cirkovce. V nedeljo dne 19. maja proslavi gasilska četa Mihovce-Dragonja vas, občina Cirkovce, 10letnico svojega obstoja. Dopoldan se vrši ob pol desetih sv. maša v podružnici sv. Antona v Mihovcih, katere se udeležijo gasilci sosednih čet. Ob treh popoldne pa bo na vrtu gostilničar, Antona Fras velika tombola s krasnimi dobroti, na katero ste vsi povabljeni od blizu in daleč!

Razkrižje. Dne 18. maja ob 8. uri zvečer igrajo pred cerkvijo igralci iz Veržeja lepo versko igro »Slehornike«. Vstopnice se dobijo v zavodu sv. Ivana. Vljudno vabi vodstvo.

Kapela pri Radencih. Od 5. do 12. majnika smo imeli pri Kapeli lepo slovesnost: sv. misijon, ki so ga vodili č. gg. misijonarji iz Celja. Bati se je bilo, da bo lepo vreme ljudi zadrževalo pri poljskem delu, a obisk v cerkvi je od dne do dne naraščal, zanimanje je bilo vedno večje, da je bila cerkev vsak dan zjutraj in popoldne polna vernikov, ki so se zavedali pomena besed Gospodovih: »Iščite najprej božje kraljestvo, vse drugo vam bo navrženo.« Posebno ganljivo je bilo v petek popoldne pri takozvani spravi, ki je vse udeležence do solz ganila. Tukaj se je videlo, kako globoko gane človeka, ki ima še količkaj čutečega srca, sprava z Bogom in sprava z bližnjim, ki je tudi pogoj srčnega miru, sreče, veselja in zadovoljnosti. Ganljivo je bilo zlasti tudi v nedeljo zjutraj skupno sv. obhajilo, ko se je v nabito polni cerkvi vse dvignilo in pristopalo k mizi Gospodovi. To je dan, ki ga je naredil Gospod, veselje za božje Srce, veselje za vernike. Popoldne je bila za sklep sv. misijona procesija z Najsvetejšim, katere se je udeležila ogromna množica vernikov, kakor na praznik sv. Rešnjega Telca. Bog bodi zahvaljen za tolike milosti, ki nam jih je delil ob času sv. misijona, iskrena hvala tudi č. gg. misijonarjem za njihov trud in naporno delo, katero naj jim Vsemogočni poplača zlasti s tem, da bi sv. misijon pri Kapeli obrodil stotersten stalen sad. Na nas vernikih pa je ležeče, da se bo to zgodilo, če bomo lepe nauke, ki smo jih slišali, ohranili globoko v srcu, jih večkrat premišljevali in se po njih ravnali. — Pri tej priliki tudi naših dragih rajnkih nismo pozabili, v pondeljek po končanem misijonu je bila za nje sv. maša, pri kateri je obilno število vernikov darovalo sv. obhajilo za svoje drage, po sv. maši pa smo se v procesiji podali na pokopališče, kjer so se izvršile molitve za nje, s čim se je misijonsko delo zaključilo.

Radna pri Sevnici. Običajni praznik Marije Pomočnice na Radni in letni shod bo letos v nedeljo dne 26. maja. Ob 7. uri skupno sv. obhajilo za mladino. Ob pol desetih pridiga in slovesna služba božja na prostem, nato shod za sotrudništvo. Popoldne govor, procesija s kipom Matere Pomočnice, blagoslov in slednjič akademija v čast Materi božji. Ljudsko petje spremlja salezijanska mladinska godba.

Knjižnica »Slov. gospodarja«.

1. Zemljiška knjiga, 5 Din.
2. Kako si sam izračunam davek, 4 Din.
3. Zaščita kmetov v Jugoslaviji, 5 Din.
4. Predpisi o cestah in prometu, 14 Din.
5. Zakon o volitvah narodnih poslanec, 8 Din.
6. O bolnišnicah in bolniških pristojb., 5 Din.

Naročniki »Slovenskega gospodarja« plačajo samo polovico!

Posestvo, arondirano, 12 oralov, prodam za 40 tisoč Din. Jaut, Sv. Rupert v Sl. g. 535

Kuharica za vsa hišna dela, poštna in zdrava, se sprejme k mali družini. Kovačič, Maribor, Slovenska ulica 10. 534

Posestvo se da v najem ali se proda. Naslov: Mariborska cesta 9, Sv. Lenart v Sl. g. 532

Vinogradnikom in hmeljarjem

priporoča proti peronospori in oidiju preskušeno sredstvo **Sulikoll** mesto žvepljanja 533

Ant. Umek, trgovec, Brežice